

روش تحقیق

۲

متغیرها (VARIABLES)

متغیر عبارت است از صفت یا مشخصه قابل اندازه گیری یک شیء، پدیده یا فرد که می تواند مغادیر مختلف داشته و از موردی به مورد دیگر تغییر کند

– مستقل
– وابسته
– مخدوشگر

۱- از نظر قرار گرفتن در تحقیق

متغیرها

– اسمی
– رتبه‌ای
– فاصله‌ای
– نسبی

۲- نوع متغیرها (سنجش متغیرها)

انواع متغیر از نظر مقداری که می پذیرند

کیفی

این متغیرها را متغیرهای مقوله‌ای نیز می‌نامند که شامل حالت‌های گوناگون یک ویژگی است
جنس، مذهب، شغل و غیره

کمی

متغیرهایی هستند که برای اندازه‌گیری آن‌ها می‌توان اعداد را به وضعیت آزمودنی و بر طبق قاعده‌ای معین منتسب کرد

متغیرها

□ تعیین کارایی یک روش تدریس جدید (متغیر مستقل) بر یادگیری احیای قلبی - ریوی (متغیر وابسته) - تحقیق مداخله‌ای

□ بررسی تأثیر طبقه اجتماعی (متغیر مستقل) در پیشرفت تحصیلی (متغیر وابسته) - تحقیق غیر مداخله‌ای

انواع تحقیق کمی

الف) مطالعات غیر مداخله‌ای (مشاهده‌ای Observational)

۱- مطالعات توصیفی

۲- مطالعات تحلیلی

ب) مطالعات مداخله‌ای

۱- مطالعات تجربی Experimental

۲- مطالعات نیمه تجربی Quasi Experimental

مطالعات توصیفی

جمع آوری و ارائه منظم داده‌ها در مورد یک متغیر یا پدیده به منظور ارائه تصویر روشنی از آن پدیده

□ عدم مداخله محقق

□ عدم وجود متغیر مستقل و وابسته

انواع مطالعات توصیفی

توصیفی کلاسیک

مطالعه یک یا چند متغیر در یک گروه واحد

توصیفی مقایسه‌ای

مطالعه یک یا چند متغیر در بیش از یک گروه

۲- مطالعات تحلیلی

هدف مطالعات تحلیلی در مطالعات اپیدمیولوژیک تعیین و شناسایی علل یا عوامل خطرزایی (Risk Factor) است که در ایجاد یک مسئله (بیماری) دخالت دارند

انواع مطالعات تحلیلی

مطالعات مورد - شاهدی (case – control) ☐

مطالعات هم گروهی (cohort) ☐

مطالعات مقطعی (cross - sectional) ☐

مطالعات مورد – شاهدهی

□ جهت مطالعه: از پیامد بسوی عامل مواجهه

□ گذشته نگر

□ نسبتاً سریع و ارزان

□ مشکل اساسی: انتخاب گروه شاهد مناسب

مطالعات هم گروهی (کوهورت)

□ جهت مطالعه: از عامل مواجهه بسوی پیامد

□ آینده نگر

□ احتیاج به زمان و نیروی بیشتر

□ هزینه بیشتر

□ اعتبار بیشتر نسبت به مطالعات مورد-شاهدی

□ مشکلات: پیگیری همه افراد مورد مطالعه

مطالعات مقطعی

بدون جهت □

یک مقطع خاص از زمان □

۳- مطالعات تجربی

□ تقسیم تصادفی

□ گروه کنترل

□ مداخله (دستکاری متغیر مستقل)

۴ – مطالعات نیمه تجربی

□ فاقد یکی از دو شرط انتخاب تصادفی یا گروه کنترل می باشند

□ از لحاظ اعتبار داخلی (Internal validity) نسبت به مطالعات تجربی ضعیف تر هستند

اعتبار درونی و بیرونی

- هدف هر تحقیق، خصوصاً تحقیقات تجربی مشخص نمودن تأثیر یک یا چند متغیر مستقل روی یک یا چند متغیر وابسته می باشد.
- در طراحی هر مطالعه، پژوهشگر باید کاملاً مراقب باشد که عوامل اخلاص گر و خطاها در نتایج تحقیق و تعبیر و تفسیر آنها وارد نشوند.
- در هر تحقیق باید شرایط مناسب فراهم گردند تا عوامل مختلف، اعتبار داخلی و خارجی را به خطر نیاندازند

اعتبار درونی Internal Validity

- منظور از اعتبار درونی این است که نتایج حاصل تا چه اندازه مربوط به تأثیر متغیر(های) مستقل بر روی متغیر(های) وابسته می باشند.
- محقق تا چه اندازه اطمینان دارد که نتایج حاصله بر اثر عواملی غیر از متغیر(های) مستقل نمی باشند
- تا چه اندازه یافته های تحقیق از صحت و دقت لازم برخوردار است.

اعتبار بیرونی External Validity

□ این اعتبار به **قابلیت تعمیم پذیری** یافته‌های تحقیق ارتباط دارد.

□ به این معنی که آیا نتایج آزمایش را می‌توان به جامعه‌ای که نمونه از آن انتخاب شده است، تعمیم داد یا نه.

■ به عبارت دیگر، آیا یافته‌های پژوهش، معرف و بیانگر شرایط و موقعیت‌های زمانی و مکانی خاص دیگر هستند؟

مرور متون

مرور متون

□ هدف کشف مفاهیم حساس و شکاف‌های دانشی موجود است

□ مرور متون در تحقیق کمی امری واجب بوده و بطور گسترده جهت آشنایی با ضرورت تحقیق و پیرایش عنوان پژوهش انجام می‌شود

□ با توجه به اینکه در تحقیق کیفی پدیده مورد مطالعه نا شناخته یا کمتر شناخته شده می‌باشد، انجام مرور متون گسترده امکان پذیر نیست

روش‌های انتخاب و تعداد مشارکت کننده

نمونه

Sample

مشارکت کننده یا مطلع اصلی

Participant or Key informant

انتخاب شرکت کنندگان (نمونه گیری)

□ جهت بررسی و اندازه گیری ویژگی ها و روابط بین متغیرها در جامعه (تعمیم) گویا بودن نمونه و حجم آن در تحقیق کمی با اهمیت است

□ از آنجاییکه تحقیق کیفی در صدد بررسی معنای واقعیت ها است و تعمیم پذیری مهم نیست، تعیین حجم نمونه و نوع نمونه ها از قبل امکان پذیر نمی باشد

